

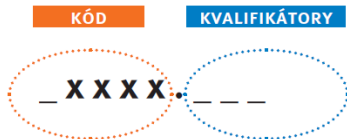
Způsob klasifikace

Jakýkoliv stav související se zdravím je možné definovat **uvedením** příslušného **kódu** ze čtyř následujících komponent člověka:

1. **Tělesné funkce (Body Functions)** – **b**
2. **Tělesné struktury (Body Structures)** – **s**
3. **Aktivity a participace (Activities and Participation)** – **d**
4. **Faktory prostředí (Enviromental Factor)** – **e**

Kódy v jednotlivých komponentách mohou být **jednostupňové** (např. b7, s4, d5...), **dvoustupňové** (např. b710, s430, d540...) i **třístupňové** (např. b7102, s4301, d5403...) s ohledem na to, jak je možné být v daném případě konkrétní (viz dále).

Použití kteréhokoliv kódu klasifikace **musí být dále doprovázeno přidáním** jednoho až tří tzv. **kvalifikátorů**. Kvalifikátory určují **stupeň** zdraví, resp. **závažnost** problému (viz dále). Jsou uváděny jako jedno nebo více čísel **za tečkou** (nebo dělítkem) každého kódu.



V následujícím přehledu jsou uvedeny základní kódy jednotlivých komponent a způsob přiřazování jednotlivých kvalifikátorů.

1. Tělesné funkce –

b

Jsou to fyziologické funkce tělesných systémů, včetně psychických funkcí. Dělí se na osm základních kapitol (**b1-b8**).

- b1:** Mentální funkce
- b2:** Senzorické funkce a bolest
- b3:** Funkce hlasu a řeči
- b4:** Funkce kardiovaskulární, hematologické, imunologické a respirační
- b5:** Funkce zažívací, metabolické a endokrinní
- b6:** Funkce urogenitální a reprodukční
- b7:** Funkce neuromuskulární a pohybové
- b8:** Funkce pokožky a jejích struktur

Každá kapitola obsahuje **konkrétnější definice** daných funkcí. Ty jsou reprezentovány přidáním dalších dvou čísel ke kódu základní kapitoly (v případě dvoustupňové klasifikace) nebo ještě dalšího čísla (v případě třístupňové klasifikace).

Např. v kapitole **b7**:

b710: Funkce kloubní hybnosti, **b720**: Funkce hybnosti kostí, **b730**: Funkce svalové síly, **b750**: Funkce motorického reflexu, ... a další (dvoustupňová klasifikace).

b7102: Funkce celkové hybnosti kloubů, **b7201**: Funkce hybnosti pánve, **b7305**: Funkce svalové síly trupu, ... a další (třístupňová klasifikace).

Přehled všech kódů dvoustupňové a třístupňové klasifikace je uveden v českém překladu ICF „*Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví*“, nebo v originále na webových stránkách WHO na adrese:

<http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>

1. Kvalifikátory kapitol tělesných funkcí –

b**bxxxx._**

Kvalifikátor rozsahu poruchy

| | | |
|----------------|----------------------------|---------|
| bxxxx.0 | žádná, zanedbatelná | 0–4% |
| bxxxx.1 | lehká, nepatrná | 5–24% |
| bxxxx.2 | střední, mírná, snesitelná | 25–49% |
| bxxxx.3 | těžká, vysoká, extrémní | 50–95% |
| bxxxx.4 | úplná, totální | 96–100% |
| bxxxx.8 | nespecifická | |
| bxxxx.9 | nelze aplikovat | |

Příklad:

b7201.1 – funkce hybnosti pánve, **lehká** porucha

2. Tělesné struktury – S

Jsou to anatomické části těla – orgány, končetiny a jejich součásti. Dělí se na osm základních kapitol (s1-s8).

- s1:** Struktury nerovného systému
- s2:** Oko, ucho a související struktury
- s3:** Struktury vztahující se k hlasu a řeči
- s4:** Struktury kardiovaskulárního, imunologického a respiračního systému
- s5:** Struktury zažívacího, metabolického a endokrinního systému
- s6:** Struktury urogenitálního a reprodukčního systému
- s7:** Struktury související s pohybem
- s8:** Kůže a související struktury

Každá kapitola obsahuje **konkrétnější definice** daných struktur. Ty jsou reprezentovány přidáním dalších dvou čísel ke kódu základní kapitoly (v případě dvoustupňové klasifikace) nebo ještě dalšího čísla (v případě třístupňové klasifikace).

Např. v kapitole s4:

s410: Struktury kardiovaskulárního systému, **s420:** Struktury imunitního systému, **s430:** Struktury respiračního systému, ... a další (dvoustupňová klasifikace).

s4300: Struktura průdušnice, **s4301:** Struktura plic, ... a další (třístupňová klasifikace).

Přehled všech kódů dvoustupňové a třístupňové klasifikace je uveden v českém překladu ICF „*Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví*“, nebo v originále na webových stránkách WHO na adrese:

<http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>

2. Kvalifikátory kapitol tělesných struktur –

S

SXXXX._ _ _ _

první kvalifikátor (rozsah poruchy):

| | | |
|---------|----------------------------|---------|
| SXXXX.0 | žádná, zanedbatelná | 0–4% |
| SXXXX.1 | lehká, nepatrná | 5–24% |
| SXXXX.2 | střední, mírná, snesitelná | 25–49% |
| SXXXX.3 | těžká, vysoká, extrémní | 50–95% |
| SXXXX.4 | úplná, totální | 96–100% |
| SXXXX.8 | nespecifická | |
| SXXXX.9 | nelze aplikovat | |

druhý kvalifikátor (původ poruchy):

| | |
|----------|--------------------|
| SXXXX._0 | žádná změna |
| SXXXX._1 | úplná ztráta |
| SXXXX._2 | částečná ztráta |
| SXXXX._3 | přidatná část |
| SXXXX._4 | nepřiměřený rozměr |
| SXXXX._5 | porucha kontinuity |
| SXXXX._6 | vybočená pozice |
| SXXXX._7 | kvalitativní změny |
| SXXXX._8 | nespecifická |
| SXXXX._9 | nelze aplikovat |

třetí kvalifikátor (lokalizace poruchy):

| | |
|-----------|----------------------|
| SXXXX.__0 | více než jedno místo |
| SXXXX.__1 | vpravo |
| SXXXX.__2 | vlevo |
| SXXXX.__3 | obě strany |
| SXXXX.__4 | frontálně |
| SXXXX.__5 | dorzálně |
| SXXXX.__6 | proximálně |
| SXXXX.__7 | distálně |
| SXXXX.__8 | nespecifická |
| SXXXX.__9 | nelze aplikovat |

Příklad:

s4300.17z – průdušnice, **lehká** porucha **kvalitativního původu vlevo**

3. Aktivity a participace – d

Aktivita je provádění úkonu nebo činu člověkem, participace je zapojení dané aktivity do životní, resp. společenské situace. Dělí se na devět základních kapitol (d1-d9).

- d1:** Učení a používání znalostí
- d2:** Obecné úkoly a požadavky
- d3:** Komunikace
- d4:** Mobilita
- d5:** Soběstačnost
- d6:** Život v domácnosti
- d7:** Mezilidská jednání a vztahy
- d8:** Hlavní oblasti života
- d9:** Komunita, sociální a občanský život

Každá kapitola obsahuje **konkrétnější definice** daných aktivit a participací. Ty jsou reprezentovány přidáním dalších dvou čísel ke kódu základní kapitoly (v případě dvou-
stupňové klasifikace) nebo ještě dalšího čísla (v případě třístupňové klasifikace).

Např. v kapitole **d5**:

d510: Samostatné umytí, **d530**: Použití toalety, **d540**: Oblékání, ... a další (dvou-
stupňová klasifikace).

d5401: Svlékání oblečení, **d5403**: Zouvání bot, ... a další (třístupňová klasifikace).

Přehled všech kódů dvou- a třístupňové klasifikace je uveden v českém překladu ICF „*Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví*“, nebo v originále na webových stránkách WHO na adrese:

<http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>

3. Kvalifikátory kapitol aktivit a participací –

d

dxxxx._ _

první kvalifikátor (obtíže ve výkonu, závislé na prostředí):

| | | |
|---------|----------------------------|---------|
| dxxxx.0 | žádné, zanedbatelná | 0–4% |
| dxxxx.1 | lehké, nepatrná | 5–24% |
| dxxxx.2 | střední, mírná, snesitelná | 25–49% |
| dxxxx.3 | těžké, vysoká, extrémní | 50–95% |
| dxxxx.4 | úplné, totální | 96–100% |
| dxxxx.8 | nespecifická | |
| dxxxx.9 | nelze aplikovat | |

druhý kvalifikátor (obtíže v kapacitě, nezávislé na prostředí):

| | | |
|----------|----------------------------|---------|
| dxxxx._0 | žádné, zanedbatelná | 0–4% |
| dxxxx._1 | lehké, nepatrná | 5–24% |
| dxxxx._2 | střední, mírná, snesitelná | 25–49% |
| dxxxx._3 | těžké, vysoká, extrémní | 50–95% |
| dxxxx._4 | úplné, totální | 96–100% |
| dxxxx._8 | nespecifická | |
| dxxxx._9 | nelze aplikovat | |

Příklad:

d4501.12 – chůze na dlouhé vzdálenosti, **lehké** obtíže ve výkonu (používá hůl), **střední** obtíže v kapacitě (když nebude k dispozici hůl, budou větší problémy)

d4751.13 – řízení automobilu, **lehké** obtíže ve výkonu (má automatickou převodovku), **těžké** obtíže v kapacitě (kdyby řídil jiné auto, které nemá automatickou převodovku, budou větší problémy)

4. Faktory prostředí –

e

Jsou to fyzické a sociální faktory a postoje lidí a lokalita kde lidé žijí. Mohou být bariérové (vytvářející překážky) nebo facilitující (usnadňující). Dělí se na pět základních kapitol (e1-e5).

- e1: Produkty a technologie**
- e2: Přírodní prostředí a změny prostředí způsobené člověkem**
- e3: Podpora a vztahy**
- e4: Postoje**
- e5: Služby, systémy a politika**

Každá kapitola obsahuje **konkrétnější definice** daných faktorů prostředí. Ty jsou reprezentovány přidáním dalších dvou čísel ke kódu základní kapitoly (v případě dvoustupňové klasifikace) nebo ještě dalšího čísla (v případě třístupňové klasifikace).

Např. v kapitole e1:

e110: Produkty k osobnímu používání, **e125:** Produkty pro komunikaci, **e140:** Hmotný majetek, ... a další (dvoustupňová klasifikace).

e1100: Potrava, **e1101:** Léky, ... a další (třístupňová klasifikace).

Přehled všech kódů dvoustupňové a třístupňové klasifikace je uveden v českém překladu ICF „*Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví*“, nebo v originále na webových stránkách WHO na adrese:

<http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>

4. Kvalifikátory kapitol faktorů prostředí –

e

exxxx._ exxxx+_

kvalifikátor . (bariéra):

| | | |
|---------|----------------------------|---------|
| exxxx.0 | žádná, zanedbatelná | 0–4% |
| exxxx.1 | lehká, nepatrná | 5–24% |
| exxxx.2 | střední, mírná, snesitelná | 25–49% |
| exxxx.3 | těžká, vysoká, extrémní | 50–95% |
| exxxx.4 | úplná, totální | 96–100% |
| exxxx.8 | nespecifická | |
| exxxx.9 | nelze aplikovat | |

kvalifikátor + (facilitace):

| | | |
|---------|----------------------------|---------|
| exxxx+0 | žádná, zanedbatelná | 0–4% |
| exxxx+1 | lehká, nepatrná | 5–24% |
| exxxx+2 | střední, mírná, snesitelná | 25–49% |
| exxxx+3 | těžká, vysoká, extrémní | 50–95% |
| exxxx+4 | úplná, totální | 96–100% |
| exxxx+8 | nespecifická | |
| exxxx+9 | nelze aplikovat | |

Příklad:

e1152.3 – **těžká bariéra** týkající se konstrukce budov (bydlí ve druhém patře bez výtahu)

e1101.4 – **plná facilitace** prostřednictvím léků (např. u kardiaka, kdyby neužíval léky tak může dojít k zástavě srdce)

Příklad praktického užití ICF

Muž, 52 let.

Klasifikace dle ICD:

I42.0 (dilatační kardiomyopatie)

Klasifikace dle ICF:

- s4100.288** (srdce, středně těžká nespecifická porucha)
- b4552.2** (unavitelnost při cvičení, středně těžká porucha)
- b2801.2** (vnímání bolesti na hrudníku, středně těžká porucha)
- d450.23** (chůze, středně těžká porucha ve výkonu, těžká porucha v kapacitě)
- d4751.13** (řízení automobilu, lehká porucha ve výkonu, těžká porucha v kapacitě)
- d510.23** (samostatné mytí, středně těžká porucha ve výkonu, těžká porucha v kapacitě)
- e1101+4** (léky, úplná facilitace)
- e1152.3** (technologie a konstrukce budov, těžká bariéra)
- e310+4** (nejbližší rodina, úplná facilitace)

Podrobnější informace o ICF:



Publikace „Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví“
280 stran. Grada, 2009. ISBN: 978-80-247-1587-2.
Přeložili: Prof. MUDr. Jan Pfeiffer, DrSc., Doc. MUDr. Olga Švestková, Ph.D.

Webové stránky WHO (v angličtině)

<http://www.who.int/classifications/icf/en/>



Kompletní přehled všech kódů

<http://apps.who.int/classifications/icfbrowser/>